

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/155/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713202930
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2014:8713202930.7

Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Radoslav Baláž, v právnej veci mal. H. K., J. X.X.XXXX, S. S. K., J. X.X.XXXX, S. S. K., J. XX.X.XXXX, I. G. W. S. M. L. H. Q. Ú. K.U., N. I. M. V. K., K. X., O. V., S. X. H., J. XX.X.XXXX, Y. G. Y. Š. XXXX/XXX, K. - S. J. G. O. XXX/XX, N.Š. Š., L. Q. K. H., E. H., J. X.X.XXXX, Y. G. N. Š., O. XXX/XX, M. Q. F. K., J. X.XX.XXXX, J. G. L. Y. XXX/X, S.Š., Y.Č. J. J. S., L. Q. K. H., M. K., J. XX.X.XXXX, G. S., L. Y. XXX/X, v konaní o zníženie výživného na maloleté deti takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec sa návrhom doručeným Okresnému súdu Poprad dňa 6.3.2013 domáhal, aby súd znížil výživné z jeho strany na mal. H., J. X.X.XXXX, S. S., J. X.X.XXXX M. S. S., J. XX.X.XXXX K. na minimálnu výšku.

Svoj návrh odôvodnil tým, že Okresným súdom Poprad pod sp.zn. 14P/6/2011 mu bola určená vyživovacia povinnosť na H. K., J. X.X.XXXX N. XX,--D. S., K. S. S. K., J. X.X.XXXX N. XX,--D. S. M. K. S. S. K., J. XX.X.XXXX sumou 60,--Eur mesačne. Do kopy to činí 210,--Eur mesačne. Popri bežnom výživnom mu súd povolil splácať nedoplatok 2.100,--Eur po 30,--Eur mesačne na každé jedno dieťať a popri bežnom výživnom pod stratou výhody splátok až do zaplatenia, ktorý je povinný platiť do rúk matky vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred. Týmto žiada o zníženie výživného na minimum. Čestne prehlasuje, že nie je zamestnaný, nemá žiaden iný príjem. Je vedený na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Poprad od 29.10.2012. Poberá dávku v hmotnej núdzi 62,50 Eur mesačne. Je dlhodobo práce neschopný lieči sa na psychiatrii na panicko - úzkostnú poruchu a na poruchu depresívneho ladenia v zmene osobnosti. Nie je schopný platiť požadovanú sumu výživného 210,--Eur mesačne z toho málo čo dostáva 62,50 Eur a 30,--Eur ochranný príspevok. Platí lieky, čo činí 20,--Eur mesačne, na cestu do N. J. I. k doktorovi dáva 20,--Eur. Rodičom prispieva sumou 30,--Eur a zbytok čo mu ostáva 22,50 Eur má na osobnú hygienu. Matka maloletých je zamestnaná v N. N. ako chyžná a jej zárobok je cca 700,--Eur v „tringelte“. Má za to, že matka maloletých má z čoho vyžiť, má dostatočný príjem pre výživu maloletých detí. Matka maloletých detí zneužila sociálnu kuratelku a uviedla negatívne údaje o jeho osobe. On nebol SZČO a od apríla 2012 do októbra 2012 bol vo výkone trestu odňatia slobody v Žiline, kde ho matka maloletých detí každý mesiac navštevovala spolu s jeho mamou a mu pri návštevách pred jeho mamou tvrdila, že návrh na výživné stiahla a že opäť budú spolu žiť a že všetko bude opäť v poriadku.

Uznesením sp.zn. 14P/57/2013-5 zo dňa 15.3.2013 Okresný súd Poprad preniesol príslušnosť v uvedenej veci na tunajší súd. uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.4.2013.

Vzhľadom na to, že otec maloletých detí vo svojom návrhu zároveň požiadal súd o ustanovenie bezplatného právneho zástupcu vo veci, tunajší súd vyzval otca prípisom zo dňa 16.5.2013, aby sa so svojou žiadosťou obrátil na Centrum právnej pomoci, Kancelária Centra právnej pomoci v Košiciach a zároveň ho poučil v zmysle § 30 O.s.p. Uvedená výzva bola na adresu pobytu otca, Za Y. XXX/X, S., na ktorej prevzal aj vyššie uvedené uznesenie Okresného súdu Poprad, doručená dňa 20.5.2013. Keďže ani na následnú urgenciu zo dňa 27.6.2013, ktorá bola doručená na adresu otca dňa 3.7.2013 otec nereagoval a podľa správy Centra právnej pomoci, ktorú si súd vyžiadal, otec do 3.7.2013 si nepodal žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, súd v predmetnej veci ďalej konal bez toho, aby otec bol zastúpený osobitným právnym zástupcom.

Súd predvolával na pojednávania oboch rodičov maloletých detí.

Matke maloletých detí sa nepodarilo doručiť súdne zásielky v predmetnej veci. Na pojednávanie vytýčené na deň 13.1.2014 sa bez predvolania dostavili jej rodičia a zároveň starí rodičia maloletých detí, E. H., J. X.X.XXXX M. H. H., J. XX.XX.XXXX Q. Y. G. N. Š., O. XXX/XX. Podľa vyjadrenia E. H. matka maloletých detí sa mala nachádzať v zahraničí a to v Anglicku a maloleté deti sa nachádzali u menovanej E. H.. Táto aj súhlasila s tým, aby vykonávala funkciu opatrovníčky pre matku maloletých detí, a preto súd uznesením vyhláseným na tomto pojednávaní menovanú ustanovil za opatrovníčku pre konanie pre matku maloletých detí.

Na prvom pojednávaní vytýčenom v predmetnej veci sa nezúčastnil ani otec maloletých, ktorý svoju neúčast ospravedlnil a žiadal odročiť pojednávanie na nový termín, následne však prestal preberať aj súdne zásielky. Tunajší súd vykonal preto šetrenie ohľadne pobytu otca maloletých detí, pričom od Obce S., súd dostal správu, že otec maloletých sa k pobytu v obci prihlásil 12.12.2012, kde mal bývať u svojich rodičov. Súd vykonal šetrenie za účelom zistenia jeho pobytu, avšak bezvýsledne. Tunajší súd požiadal matku F. K., M. K. o vyjadrenie sa, či súhlasí s ustanovením za opatrovníka otcovi maloletých detí. Táto sa k prípisu zo dňa 19.6.2014 nevyjadrila a pobyt otca v Českej republike bol neznámy a jeho pobyt sa nepodarilo zistiť ani cez dožiadaný súd v Českej republike. Súd preto uznesením sp.zn. 16P/155/2013-69 zo dňa 1.8.2014 ustanovil otcovi maloletých detí opatrovníka pre konanie, a to jeho matku M. K., J. XX.X.XXXX, bytom S., L. Y. XXX/X.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom opatrovníčky matky, opatrovníčky otca, poverenej zamestnankyne kolízneho opatrovníka, a tiež oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov a pripojených spisov, na základe čoho zistil tento skutkový stav.

Opatrovníčka matky vo svojej výpovedi uviedla, že matka maloletých detí - jej dcéra s deťmi H., S. M. S. býva u nich od r. 2010. Za celé obdobie od r. 2010 až podnes sa nikdy nestalo, že by matka maloletých detí obnovila spolužitie s F. K. - otcovi maloletých detí. Kým neodišla do Anglicka, tak pracovala v Y. - I. Y. K. ako chyžná. Do Anglicka odišla 20.10.2013, kde si už aj našla prácu, kde aj pracuje ako pomocná sila v obchode. Jej týždenný príjem sa pohybuje okolo 280,- libier. Prídavky na deti poberá zo Slovenska. V Anglicku býva v byte ešte spolu s jednou známou kamarátkou a za tento musí uhrádzať mesačne sumu 400,- libier. Ide o sumu, ktorú platí spoločne aj s tou kamarátkou. Podľa vedomostí opatrovníčky platby za energie, ktoré matka maloletých uhrádza sú už zahrnuté v sume 400,- libier. Kým sa nezamestnala v obchode, chodila vypomáhať do jednej domácnosti upratovať. Na deti takto následne posielala výživné v sume 50,- Eur každý týždeň. Do budúca plánuje deti zobrať so sebou. Okrem H., S. M. S. už iné detí nemá. matka maloletých nevlastní žiadne hodnotnejšie majetok. Otec maloletých detí na tieto ničím neprispieva. podľa vedomostí opatrovníčky minulý rok bol pol roka v Čechách a na deti neposlal ani cent. Mal tam pracovať cez nejakú agentúru a to niekde v Plzni, odkiaľ ho vyhodili. údajne sa mal vyjadriť, chce zo seba urobiť dôchodkára. Podľa jej vedomostí, otec maloletých detí už nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť.

Podľa výpovede opatrovníčky otca, otec chodí za prácou do Čiech, kde si hľadá fušky, aby mal z čoho žiť, lebo tu na Slovensku poberá len dávku v hmotnej núdzi 62 Eur. Kde momentálne sa otec nachádza uviesť nevedela, naposledy bol doma na pohreb svojho otca - teda jej manžela, a to v marci 2014.

Potvrdila, že otec maloletých detí okrem mal. H., S. M. S.Š. už nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť. Nemá ani žiaden majetok. Poukázala tiež na to, že rodičom maloletých detí ona s nebohým manželom pomohli s akontáciou na mestský byt v S. K. K., kde museli zložiť akontáciu 2000 Eur a to ešte v čase kým jej syn- otec maloletých zarábala okolo 800 Eur. Rodina žila v tom byte ale keď prestal zarábata tak z toho bytu museli odísť.

Kolízny opatrovník cestou svojej poverenej zamestnankyne vo svojej výpovedi navrhol návrh otca zamietnuť.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Poprad sp.zn. 14P/6/2011 mal súd preukázané, že rozsudkom uvedeného súdu sp.zn. 14P/6/2011 - 46 zo dňa 10.11.2011 uvedený súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na ich výživu a to na mal. H. N. XX,--D. S. , J. S.. S. N. XX,--D. S.Č. M. J. S.. S. sumou 60,--Eur mesačne počnúc od 1.1.2011, ktoré bol otec povinný platiť k rukám matky vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred. Vyčíslený nedoplatok na výživnom zo strany otca na uvedené maloleté deti za obdobie od 1.1.2011 so 31.10.2011 pre mal. H. I. N. XXX,--D., K. S.. S. I. N. XXX,--D. M. K. S.. S. v sume 600,--Eur , spolu teda v sume 2.100,--Eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 30,--Eur na každé dieťa popri bežnom výživnom pod stratou výhody splátok až do zaplatenia.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplynulo, že súd tak rozhodol potom, čo z obsahu spisu 15P/451/2003 najmä z rozsudku z č.l. 12 z 28.11.2003 zistil, že mal. H. M. S.. S. boli zverené do výchovy a opaterky matke a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 300,--Sk mesačne od 1.8.2003. Po tomto rozsudku rodičia maloletých obnovili spolužitie a narodilo sa im 17.6.2005 mal. S. , pričom žili v spoločnej domácnosti do 1.1.2011. Od tej doby spolu nežijú , s deťmi žije matka sama u svojich rodičov, a keďže neboli zistené žiadne závary v jej starostlivosti, súd zveril deti matke. Matka v tom čase bola nezamestnaná, ale podľa zistení súdu do 2.11.2011 bola schopná dosahovať príjem v priemere 433,24 Eur mesačne a iné deti nemala. Otec taktiež nemal iné mal. deti a podľa potvrdenia daňového úradu jeho základ dane za rok 2009 činil 4.900,--Eur a za rok 2010 činil 3.844,62 Eur. Vychádzajúc z týchto údajov súd mu stanovil vyššie uvedené výživné.

Z uvedeného spisu ďalej vyplynulo, že voči tomuto rozsudku podal otec odvolanie, v ktorom poukázal na to, že už nie je SZČO a nemá žiaden príjem, takže nevie na základe čoho mu súd určil takú vysokú sumu prispievať na deti. Poukázal na to, že od 1.1.2011 bol nezamestnaný a z dôvodu krízy zrušil SZČO. Na chod domácnosti mu prispievala jeho mama, otec , brat a sestra . Tiež v mesiaci apríl 2011 bol zamestnaný vo firme B. N. , s.r.o. a ku dňu 29.6.2011 bol s ním rozviazaný pracovný pomer . Od toho mesiaca je evidovaný na úrade práce v Poprade jeho jediný príjem bude 63,--Eur mesačne a nebude schopný splácať 210,--Eur . Je to v rozpore so zákonom , nakoľko sa o neho starajú jeho rodička a inak by bol na ulici. Podľa správy úradu práce sociálnych vecí a rodiny N. J. I. z 9.5.2012 otec z tohto úradu nepoberal žiadne štátne sociálne dávky , ani dávku v hmotnej núdzi a ani nebol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Podľa výpovede matky pred uvedeným súdom na pojednávaní dňa 10.5.2012 otec maloletých detí v tom čase mal byť vo výkone trestu odňatia slobody v Žiline. Písomným podaním zo dňa 25.6.2012 , ktoré otec zasielal z Ústavu na výkon trestu v Žiline svoje odvolanie vo veci vzal späť , na základe čoho následne Krajský súd v Prešove uznesením sp.zn. 4CoP/70/2012-89 zo dňa 13.7.2012 odvolacie konanie v uvedenej veci zastavil.

Podľa zistení, ktoré súd vykonal v tomto prebiehajúcim konaní o návrhu otca na zníženie výživného, otec sa vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na jeho výkon v Žiline nachádzal od 17.8.2012 do 22.10.2012, kde podľa správy tohto ústavu nebol pracovne zaradený a nepoberal žiadnu pracovnú odmenu. Podľa internetového výpisu zo živnostenského registra otec maloletých detí ukončil výkon svojej živnostenskej činnosti k 16.7.2011. Podľa správy zamestnávateľa otca , spoločnosti M. Y., N..V..Q., K. menovaný bol u nich zamestnaný od 18.4.2011 do 21.6.2011 , kedy pracovný pomer s ním bol ukončený na podnet otca bez uvedenia dôvodu, pričom pracovnú zmluvu mal pôvodne na dobu určitú. Podľa mzdového listu otec u tohto zamestnávateľa za uvedené obdobie zarobil v čistom 14.670,--Kč, čo v priemere na mesiac predstavovalo sumu 4.890,--Kč.

Pokiaľ ide o súčasné pomery rodičov maloletého, otec Podľa správy ÚPSVaR Spišská Nová Ves z 4.9.2013 z prešetrenia pomerov v domácnosti otca, podľa vyjadrenia jeho matky sa doma u nej nenachádzal a odišiel si hľadať prácu do Českej republiky. Podľa jej vyjadrenia sa mal nachádzať v hmotnej núdzi a bola mu poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi formou dávky s príspevkami mesačne vo výške 62,50 Eur. Avšak podľa správ Úradu práce sociálnych vecí a rodiny K., K. X. M. N. J. I. otec toho času nie je občanom v hmotnej núdzi .(č.l. 17 z 21.8.2013, resp. č.l. 22 z 3.9.2013, resp. č.l. 73 z 7.10.2014) a nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie .(č.l. 18 z 21.8.2013, resp. č.l. 73 z 7.10.2014). Podľa správy OO PZ S. , ktorú uvedený subjekt podal v súvislosti s doručovaním súdnych zásielok otcovi, otec podľa udania príbuzných mal byť v Českej republike niekde v Plzni, kde mal údajne pracovať. Pobyt otca v Plzni potvrdzovala aj jeho matka vo svojom vyjadrení pre súd (č.l. 57) . Okresní soud Plzeň - město adresu otca na žiadosť tunajšieho súdu nezistil. Zo správ Sociálnej poisťovne , pobočka N. J. I. vyplynulo, že nie je vedený ako poberateľ dávky v nezamestnanosti, nemocenských dávok a ani dôchodku. Zo správ Okresného dopravného inšpektorátu Spišská Nová Ves vyplynulo, že nie je evidovaný ako vlastník, či držiteľ motorového vozidla

Matka maloletých podľa správ Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Poprad, pracovisko Levoča toho času nie je občanom v hmotnej núdzi .(č.l. 42 z 21.12.2013). Zo správ Sociálnej poisťovne , pobočka Spišská Nová Ves vyplynulo, že nie je vedená ako poberateľ dávky v nezamestnanosti, nemocenských dávok a ani dôchodku. Zo správ Okresného dopravného inšpektorátu Spišská Nová Ves vyplynulo, že nie je evidovaná ako vlastník, či držiteľ motorového vozidla

Podľa správ ÚPSVaR Poprad , pracovisko Levoča z prešetrenia pomerov u maloletých detí

naposledy z 20.10.2014 matke maloletých má byť poskytovaný prídavok v sume 70,56 Eur. Vyživovaciú povinnosť má len k týmto trom deťom. Mal. H.Í. v školskom roku 2013-2014 navštevovala 7. ročník základnej školy v N. Š. a v školskom roku 2014-2015 navštevuje 8. ročník uvedenej školy. Výdavky na oblečenie a školské potreby v školskom roku 2013-2014 boli matkou vyčíslené na sumu 120,--Eur. V tomto školskom roku sa uhradil príspevok rodičov na začiatku školského roka 10,--Eur a za pracovný zošit z anglického jazyka 6,--Eur. Stravuje sa doma. Maloletá je zdravá prekonala len bežné detské choroby. Navštevuje tanečný krúžok , ktorý je bez poplatku. Mal. S. v školskom roku navštevoval 7. ročník základnej školy a v školskom roku 2014-2015 navštevuje 7. ročník uvedenej školy. Výdavky na oblečenie a školské potreby v školskom roku 2013-2014 boli matkou vyčíslené na sumu 100,--Eur. V tomto školskom roku sa uhradil príspevok rodičov na začiatku školského roka 10,--Eur a za pracovný zošit z anglického jazyka 6,--Eur. Poplatok športovému klubu v šk. roku 2013-2014 bol 20,--Eur. V súčasnosti navštevuje futbalový krúžok, ktorý je bez poplatku. Stravuje sa doma. Maloletý bola zdravý, prekonala len bežné detské choroby. Mal. S. v školskom roku 2013-2014 navštevoval 1. ročník základnej školy a v školskom roku 2014-2015 navštevuje 2. ročník uvedenej školy. Výdavky na oblečenie a školské potreby v školskom roku 2013-2014 boli matkou vyčíslené na sumu 200,--Eur. V tomto školskom roku sa uhradil príspevok rodičov na začiatku školského roka 10,--Eur . Stravuje sa doma. V minulosti matka s ním mala navštevovať raz za tri mesiace pľúcnu ambulanciu v K. a poplatok za lieky bol 25,--Eur. Býval často chorý , užíval lieky na podporu imunity a poplatok za lieky hradil vo výške 5,--Eur. V súčasnosti je zdravý.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciú povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy

životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 Eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa.

V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,13 Eur na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu otca nie je možné vyhovieť, nakoľko od posledného rozhodovania vo veci nedošlo k podstatnej zmene pomerov oproti tým pomerom, ktoré na strane otca boli v čase, kedy o jeho výživnom na maloleté deti rozhodol Okresný súd Poprad rozsudkom sp.zn. 14P/6/2011 - 46 zo dňa 10.11.2011, ktorého preskúmania v odvolacom konaní sa otec prakticky vzdal potom, čo písomným podaním zo dňa 25.6.2012, ktoré zasielal z Ústavu na výkon trestu v Žiline svoje odvolanie voči tomuto rozsudku vzal späť, na základe čoho následne Krajský súd v Prešove uznesením sp.zn. 4CoP/70/2012-89 zo dňa 13.7.2012 odvolacie konanie v uvedenej veci zastavil.

Na rozdiel od úpravy v Občianskom súdnom poriadku zákon o rodine explicitne nevyžaduje podstatnú zmenu okolností. Napriek tomu, vzhľadom na konštrukciu tejto okolnosti ako výnimky zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá smeruje k právnej istote, sa vyžaduje, aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru. Nie je žiaduce a ani prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch (nestačila by len úvaha o nedostatočnosti doteraz určeného výživného) a už vonkoncom súdu neprináleží preskúmať správnosť pôvodného rozsudku, ale sa musí zaoberať otázkou, či sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie opakujúcich sa dávok výživného. V zmysle záverov aplikačnej praxe preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného. V danom prípade preskúmať dôvody, z ktorých súd vychádzal pri vyhlásení rozsudku sp.zn. 14P/6/2011 - 46 zo dňa 10.11.2011 a ktoré existovali v čase vyhlásenia uvedeného rozsudku a následne na základe toho dospel k záveru, že mu meniť uvedené rozhodnutie súdu v tomto na návrh otca začatom konaní neprináležalo. Pokiaľ šlo o porovnanie pomerov, z ktorých súd v pôvodnom rozsudku sp.zn. 14P/6/2011 - 46 zo dňa 10.11.2011 a kedy teda otcovi bolo určené výživné v sume 210,-Eur mesačne spolu na všetky tri maloleté deti s pomermi, ktoré momentálne u otca boli zistené v súčasnej dobe, tu súd konštatuje, že nebola zistená absolútne žiadna zmena týchto pomerov, ktorá by sa dala kvalifikovať ako podstatná a ktorá by prípadne odôvodňovala znížiť výživné pre otca na maloleté deti po právoplatnosti rozsudku sp.zn. 14P/6/2011 - 46 zo dňa 10.11.2011 do budúca. Ako v čase vyhlásenia tohto pôvodného rozsudku, tak aj v súčasnosti bol nezamestnaný a bez príjmu. Na tieto svoje pomery poukázal aj vo svojom odvolaní voči predmetnému rozsudku Okresného súdu Poprad sp.zn. 14P/6/2011 - 46 zo dňa 10.11.2011, a tieto boli potvrdené aj šetrením, ktoré vykonal tunajší súd. Avšak napriek týmto skutočnostiam otec maloletých detí nepokračoval v odvolacom konaní, ktoré jediné mu mohlo priviesť prípadne priaznivejšie rozhodnutie vo veci, napokon sám inicioval ukončenie tohto odvolacieho preskúmacieho konania tým, že svoje odvolanie vzal späť. Zza týchto okolností preto tunajšiemu súdu neprináležalo, aby akýmkoľvek spôsobom korigoval pôvodné rozhodnutie Okresného súdu Poprad sp.zn. 14P/6/2011 - 46 zo dňa 10.11.2011, pretože rovnaké pomery na strane otca boli v čase jeho vyhlásenia a rovnaké boli zistené aj v súčasnosti. To že uveril prípadne sľubom matky o tom, že táto stiahne svoj návrh na úpravu výživného späť, tak ako to popisoval vo svojom návrhu, bolo z hľadiska rozhodovania v tejto veci irelevantné.

Okrem toho v súvislosti s poukazom otca na skutočnosť, že je podľa jeho tvrdení obsiahnutých v jeho návrhu nezamestnaný, súd tiež poukazuje na to, že ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine účinného od 1.4.2005 zaradilo majetkové pomery povinného rodiča medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a rozšírilo východiská na zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Ak sa tvrdený príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihliadnuť na celkové majetkové pomery a tzv. potencialitu príjmov, t. j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Žiadny účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine však zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine), takže nemôže obstať ani argumentácia, podľa ktorej rodič nepracuje, pretože sa

nevie umiestniť na trhu práce vo svojom odbore alebo na pozícii adekvátnej svojim predstavám, a preto nie je schopný plniť svoju vyživovaciu povinnosť buď vôbec alebo v doterajšej miere. Potencionálny príjem nie je ten, ktorý povinný skutočne zarobí, ale to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a tiež situáciu na trhu práce. Z ustanovenia § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine nevyplýva, že vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu musí mať špekulatívny charakter za účelom pokusu uniknúť vyživovacej povinnosti. Uvedené ustanovenie je potrebné vzťahovať aj na prípady, ak sa povinný bez vážneho dôvodu vzdá výhodného zamestnania poskytujúceho mu väčší príjem alebo iného majetkového prospechu bez toho, aby si v dohľadnej dobe zabezpečil porovnateľný zdroj príjmu tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Na zníženie (stratu) príjmu povinného rodiča je možné preto prihliadnúť len v prípade preukázania dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného rodiča, ktorým môže byť napr. výrazné zhoršenie zdravotného stavu znemožňujúceho doterajší výkon práce, skončenie pracovného pomeru z organizačných dôvodov a pod., teda dôvody, ktoré povinný rodič nemôže ovplyvniť. Takže argument otca že je nezamestnaný sám o sebe bez náležitého preukázania objektívnych dôvodov, prečo je tomu tak, nemôže byť dôvodom preto, aby súd mu prípadne neurčil vyživovaciu povinnosť s prihliadnutím na potreby maloletého dieťaťa.

Vzhľadom na uvedené preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto rozsudku.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a účastníkom im náhradu nepriznal, nakoľko v danom prípade šlo o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne

nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, trovy výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci. (Zákon č. 65/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov.)